

Zes keer impact:

hoe onze **Arnhemse aanpak**
energiearmoede levens raakt

Energiearmoede is meer dan een hoge rekening; het raakt gezondheid, comfort en kwaliteit van leven. De verhalen die we hier delen laten zien hoe onze aanpak mensen vooruithelpt. Ze illustreren zowel de uitdagingen als de positieve veranderingen die we samen realiseren.

Willemien:

1

Een betaalbaar groot appartement met twee verdiepingen in het centrum van Arnhem, waar vind je dat nog? Het is dan ook niet gek dat Willemien hier al bijna 40 jaar woont en niet meer weg wil. Maar ideaal is het zeker niet, want haar woning wordt omgeven door enkelsteens muren en grote, enkelglasramen. Het is er steenkoud. Nu Willemien rond moet komen van een klein pensioen, kan ze het zich niet veroorloven om haar woning iedere dag te verwarmen. In haar studio op de bovenverdieping komt ze inmiddels helemaal niet meer.

Als energiecoach Michelle in november langskomt, staat de verwarming dan ook niet aan en is het 14 graden binnen. Willemien loopt rond in haar rode slaapzak met armen en benen, met handschoentjes aan. Soms draagt ze 'alleen' een winterjas. De 68-jarige geeft toe dat ze Spartaans leeft. Zou ze aan het eind van de maand geld overhouden, dan zou ze wél warm douchen en afwassen.

Michelle gaat aan het werk. Het elektrische kacheltje blijkt veel stroom te verbruiken en wordt door Willemien vervangen door een petroleumkachel. Veiligheid is belangrijk, dus als die kachel aan gaat, gaat er ook een venstertje open. Michelle meet ook 17 jaar oude wasmachine. Dankzij de witgoedregeling mag er gelukkig

een nieuw, zuiniger model worden uitgezocht. Radiatorfolie hangt er al en beneden plaatst de energiecoach raamfolie en tochtstrips op twee ramen. Voor de overige vensters wordt het BuurtKlusBedrijf ingeschakeld. Willemien is ontzettend blij met het isolerende folie: "Misschien hoef ik dan de komende winter mijn huis niet meer een halfjaar te ontluchten omdat ik de energiekosten niet kan betalen..."

En misschien is er meer goed nieuws. Toen de verhuurder toevallig langskwam op het moment dat de BuurtKlusser bezig was, en hij ook het petroleumkacheltje zag staan, zei hij dat hij voor de volgende winter mogelijk aan de voorkant voor dubbelglas zou zorgen.

Sfeerbeeld: energiecoach in gesprek met bewoner

"Misschien hoef ik dan de komende winter mijn huis niet meer een halfjaar te ontluchten..."

“Ik woonde daar al acht jaar maar niemand had mij ooit verteld over **die zonnepanelen”**

Foto: Renda

Renda:

2

“Sinds 1993 ben ik in Nederland. Dat is toevallig zo gelopen. We zijn Koerdisch en mijn man was politiek actief in Syrië. Hij zat in de gevangenis en toen hij daar uit kwam, hebben we ons huis verkocht en zijn met onze drie dochters vertrokken. Het was erg wennen in Nederland. Maar nu, na 32 jaar, voel ik me eerlijk gezegd meer Nederlandse dan Syrische.

Ik wist niets van energie. Alles werkte gewoon en mijn man regelde dit. Maar toen ik na zijn overlijden zonnepanelen wilde aanschaffen, heb ik energiecoach Amani gevraagd om hulp. Zij zag op mijn energierekening dat ik al stroom teruglever aan het net en dus al zonnepanelen heb! Ik woonde daar al acht jaar maar niemand had mij daar ooit over verteld. Ik wist ook niets van een dubbeltarief, ik nam (net als heel veel anderen) aan dat stroom 's nachts goedkoper is. Dit komt ook doordat de energieafrekening al die tijd werd verstuurd naar het e-mailadres van mijn overleden man. Ik had daardoor geen idee van mijn verbruik.

Ik heb Amani leren kennen in de bibliotheek, waar ik werk. Zij kwam daar uitleg geven bij het KRACHTpunt. Amani heeft mij alles over energie besparen geleerd. En dat maakt mij soms een voorbeeld voor andere Arabische vrouwen. Daardoor willen zij ook energietoelichting en durven ze Amani binnen te laten. Ik vind het heel belangrijk dat die energie coaching blijft. Ook al heeft Amani via mij nu al veel mensen gecoacht, ik ontmoet nog steeds heel veel mensen die niets afweten van energie.”

Theo:

3

“Toen de gasprijzen een paar jaar geleden omhoog schoten, leek mijn energierekening te gaan verdubbelen. Ik heb een bijstands-uitkering en daar had ik geen zin in. Toen ben ik thuis aan de slag gegaan om mijn energiekosten zoveel mogelijk te verlagen.

Ik was de eerste klant van energiecoach Frank. Frank is zelf helemaal van het gas af en hij is handig met technische oplossingen. Dat sprak me aan. Met zijn hulp heb ik mijn energieverbruik gehalveerd. Het leek mij leuk om aan anderen te vertellen hoe zij dit thuis ook konden doen. Daarom ben ik gestopt met mijn andere vrijwilligerswerk, en zelf ook energiecoach geworden.

Maar het blijkt niet mee te vallen om mensen enthousiast te maken om energie te besparen. Zeker als er ook andere dingen spelen, hebben mensen geen ruimte in hun hoofd om hier ook mee aan de slag te gaan. Het is af en toe tenenkrommend als iemand zegt: ik doe het altijd al zo. Dat is voor mensen een ijzersterk argument om dingen niet

te hoeven veranderen. Of ze gaan voor gemak. Dan denken ze: De energiecoach gaat mijn problemen voor mij oplossen. Maar dat is niet zo. Ik kan gratis advies en wat producten geven maar het grootste effect moet je zelf bereiken. Het gaat mij vooral om het creëren van bewustwording bij mensen. Het lijkt alsof het niets kost, als je de warme kraan even open zet, maar dat is niet zo. Dus zie ik het als een uitdaging om mensen te stimuleren. Ik heb onlangs het boek ‘motiverende gespreksvoering’ gekregen, hier ben ik net in begonnen.”

Sfeerbeeld: BuurtKlusers op weg naar bewoners

“Het lijkt alsof het niets kost, als je de **warme kraan** even open zet, maar dat is niet zo”

Sfeerbeeld: energicoach in gesprek met bewoner in moedertaal

“Veel mensen om mij heen hebben het moeilijk. Ik wil ze graag laten zien dat ze recht hebben op hulp en zich daar niet voor hoeven te schamen.”

Fatiha:

4

“Ik ben geboren en getogen in Presikhaaf. Ik ben moeder van drie pubers en heb via school en veel kinderactiviteiten allemaal contacten gelegd. Ik wil graag iets doen voor de samenleving, ook vanuit mijn geloofsovertuiging.

Ik ontmoette Marije van de Energiebank op een sleutelfigurenbijeenkomst in 2024. Zo ben ik erin gerold. Ik werf nu sinds ruim een jaar huishoudens en andere vrijwilligers voor de Energiebank.

Dat gaat gelukkig heel goed. Ik heb vriendinnen en kennissen gevraagd om mee te doen en we zijn nu met een team van zes vrijwilligers die in Presikhaaf op zoek gaan naar huishoudens voor coaching. We hebben verschillende achtergronden; Syrisch, Koerdisch, Somalisch en Marokkaans. Daarom bereiken we veel mensen die anders niet zo snel hun deur zouden opendoen. We worden sneller in vertrouwen genomen en horen veel dingen die niet zo snel worden gedeeld met vreemden. Daardoor kunnen we mensen soms ook doorverwijzen naar andere hulp, bijvoorbeeld naar Stichting Leergeld en de Gelrepas. Sommige mensen weten niet dat deze hulp er is, of ze zijn digitaal niet zo vaardig. Wij

kunnen ze dan op meerdere vlakken helpen zodat ze die stress niet hoeven te hebben.

Veel mensen om mij heen hebben het moeilijk. Ik wil ze graag laten zien dat ze recht hebben op hulp en zich daar niet voor hoeven te schamen. En ik wil ze laten zien dat ze niet alleen zijn. Een collega van mij komt uit Somalië. Toen zij in Nederland kwam, liep ze thuis rond in een T-shirt, stonden de kachels aan en de ramen open. En iemand anders deed altijd de waterkoker helemaal vol als ze één kopje thee wilde zetten. Hier kunnen we het gewoon over hebben en inmiddels doen ze het heel anders thuis.

Het geeft mij veel voldoening om te merken dat ik mensen heb geholpen en ik ga hier mee door zolang het kan. Je weet natuurlijk nooit wat de toekomst brengt maar het leven om ons heen wordt alleen maar duurder.”

Peter doet weer mee

5

Peter is een vakman in hart en nieren. Jarenlang schilderde hij met zorg en precisie, tot hij voor de liefde van Brabant naar Malburgen verhuisde. Maar zijn nieuwe begin in Arnhem viel samen met een zware periode: door gezondheidsproblemen kwam hij in de bijstand terecht. Toch gaf Peter niet op. Via een SROI-project op de flats van Immerloo kreeg hij de kans om weer aan het werk te gaan; met het verduurzamen van sociale huurwoningen. Maar helaas werd Peter ziek en kwam hij in de WW terecht.

Dat bleek een keerpunt. Binnen het ZAV-project – waarbij bewoners ondersteuning krijgen bij zelf aangebrachte voorzieningen – vond Peter niet alleen passend werk, maar ook weer betekenis. Hij hielp wijkgenoten bij het plaatsen van rolluiken, werkte als schilder, hielp met praktische klussen en raakte op die manier weer vertrouwd met de wijk en de mensen.

Het werk bij het BuurtKlusBedrijf gaf Peter zijn vertrouwen terug. En daar vandaan maakte hij de stap terug naar regulier werk. Inmiddels werkt hij als schilder in een nieuw verduurzamingsproject in de wijk Duifje – opnieuw midden in de wijk, opnieuw met mensen. Peter doet weer mee.

Sfeerbeeld: BuurtKlusser hangt isolerend gordijn op bij bewoner

"Meneer Frans heeft ons uit een neergaande spiraal gehaald."

Foto: Syrienne

Syrienne:

6

"Ik kom uit Curacao en woon sinds zes jaar met mijn man in Nederland. Maar tijdens Corona verloor ik mijn baan. Sindsdien heb ik verschillende banen gehad maar door mijn gezondheid lukt het niet om een stabiel inkomen te houden."

Mijn zwangerschappen verlopen niet zoals bij de meeste vrouwen. Ik moet complete bedrust houden en ik heb veel pijn. Soms val ik ineens, dan werken mijn benen niet goed. Maar gelukkig heb ik nu wel twee gezonde zonen.

Op een dag ging onze wasmachine kapot. Ik had géén werk en wél hoge rekeningen. Toen heb ik onze wijkcoach om hulp gevraagd. Via de wijkcoach kwam ik in contact met Energiecoach Frans. Meneer Frans is met ons door het huis gelopen en ontdekte dat onze meterkast niet goed werkte. Liander heeft toen een nieuwe geïnstalleerd, ook al waren we eigenlijk niet aan de beurt. En we hebben een nieuwe wasmachine gekregen via de wit-goedregeling. Meneer Frans heeft ons ook nieuwe ledlampen gegeven, en een zuinige douchekraan. En hij heeft ervoor gezorgd dat we extra hulp hebben

gekregen van het Solidariteitsfonds van de Energiebank. Daardoor kon onze oude wasdroger worden vervangen en gebruiken we nog minder stroom. Dit helpt ook tegen de schimmel. Dat zit in de badkamer, de slaapkamers en de kelder. Die kunnen we niet gebruiken, dan worden alle spullen vies. Daarom slapen we nu met zijn allen in één slaapkamer en de woonkamer. Hoe pijnlijk deze situatie soms ook is, mijn kinderen zien mij nooit huilen.

Sinds kort ondersteunt een ambulant hulpverlener ons. Dat stelden Meneer Frans en de wijkcoach voor. Nu is er één hulpverlener die alles goed kan overzien en met ons mee denkt. Ik ben echt heel blij met wat meneer Frans voor ons heeft gedaan, hij heeft ons uit een neergaande spiraal gehaald en onze energierekening is een stuk lager nu."

